ਅੰਜਾਮ ਹੁਸੈਨ ਅਤੇ ਸਾਡਾ।

ਬਨਾਮ

ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਬਿਜ਼ਨਸ ਪਾਰਕ ਪੀ. ਵੀ. ਟੀ. ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓ. ਆਰ. ਐੱਸ.

(2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1676)

ਮਈ 10,2019

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986-12 (1) (ਸੀ)-ਅਪੀਲ ਨੰ. 1 ਲਗਭਗ 440 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬੁੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬਿਲਡਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਕਾਈਆਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਦਫਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ-ਖਰੀਦਦਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਫ਼ਤਰ ਇਕਾਈ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣਾ ਸੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। 2 44 ਨੂੰ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ 1 ਤੋਂ 44 ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। 12(1)(c) ਐਕਟ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਲਾਸ ਐਕਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ-ਅਪੀਲ ਉੱਤੇ, ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾਃ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੁੱਕ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਬੰਧਤ ਇਕਾਈਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਘਾਟ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੇ ਦੁਕਾਨਾਂ/ਵਪਾਰਕ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਬੁੱਕ ਕੀਤਾ ਸੀ -

ਚੇਅਰਮੈਨ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ, ਮਦਰਾਸ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਐੱਨ. ਗਣਪਤੀ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇ-ਜੋ ਕਿ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ-ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਿ ਅੰਬਰਿਸ਼ ਸ਼ੁਕਲਾ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੀ ਏਕਤਾ ਉਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਆਮ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਮਾਨ

ਹੈ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ-ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਸੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ। 12(1)(c) ਐਕਟ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਗ ਹੈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ-ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1908-ਜਾਂ I, ਆਰ. 8.

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਰੱਖਿਆਃ 1.1 ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੁੱਕ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਬੰਧਤ ਇਕਾਈਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਘਾਟ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੇ ਦੁਕਾਨਾਂ/ਵਪਾਰਕ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਬੁੱਕ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਚੇਅਰਮੈਨ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ, ਮਦਰਾਸ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਐੱਨ. ਗਣਪਤੀ ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ I, ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਹਿੱਤ ਜਾਂ ਸਾਂਝੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 11,12] [1042-F-H; 1043-A]

1.2 ਇਸੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅੰਬਰੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ੁਕਲਾ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਓ. ਆਰ. ਬਨਾਮ. ਫੇਰਸ ਇਨਫਰਾਸਟਰੱਕਚਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਟੀ. ਐੱਨ. ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਟੀ. ਐੱਨ. ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗੀ। ਇਸੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਏਕਤਾ ਇੱਕੋ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 13,14] [1045-ਬੀ; 1046-ਐਚ; 1047-ਏ]

1.3 ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ

ਧਾਰਾ 12 (1) (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 2018 ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। [ਪਾਰਸ 15,16] [1047-ਏ-ਸੀ]

ਚੇਅਰਮੈਨ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ, ਮਦਰਾਸ ਬਨਾਮ ਟੀ.ਐਨ. ਗਣਪਤੀ (1990) 1 SCC 608 : [1990] 1 SCR 272 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

ਅੰਬਰੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ੁਕਲਾ ਅਤੇ ਓਰਸ ਬਨਾਮ ਫਰੰਸ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ 2016 ਦੇ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 97 ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਪਤਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 07.10.2016 'ਤੇ-ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[1990] 1 ਐੱਸਸੀਆਰ 272 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ ਪੈਰਾ 12

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ 2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1676.

2018 ਦੇ ਖਪਤਕਾਰ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 2241 ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਪਤਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮਿਤੀ 10.10.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਯਸ਼ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਤਾਕਸ਼ੀ ਸੂਦ, ਰੋਹਿਤ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਵਕੀਲ। ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਦੂਬੇ, ਸੰਤੋਸ਼ ਸੀ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਜਸ਼੍ਰੀ ਦੂਬੇ, ਵਕੀਲ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਜੇ.

1. ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਦੀ ਧਾਰਾ 23 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ 2018 ਦੇ ਖਪਤਕਾਰ ਕੇਸ (ਆਈ. ਡੀ. 1) ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਪਤਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ('ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ', ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ) ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 1 ਉਸ ਨੇ ਲਗਭਗ 440 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬੁੱਕ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਕਾਈਆਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਦਫਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ। ਬਿਲਡਰ-ਖਰੀਦਦਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 1 ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ

02.12.2013 'ਤੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਫ਼ਤਰ ਇਕਾਈ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. ਵਿਚਕਾਰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। 2 44 ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ।

3. ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਜੇ ਖੁਦਾਈ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲ 2018 ਦਾ ਕੇਸ No.2241 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (1) (ਸੀ) ਤਹਿਤ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

4. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚੀ ਆਈ. ਡੀ. 1 'ਤੇ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (1) (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ' ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਃ -

1. ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵਰਗ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗ੍ਰੇਟਰ ਨੋਇਡਾ ਵਿਖੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਕਾਈਆਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਦਫਤਰਾਂ ਵਾਲੇ "ਇੰਟੈਲਿਸਟੀ" ਨਾਮਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਦੁਕਾਨਾਂ/ਦਫ਼ਤਰ ਬੁੱਕ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਈ. ਏ./18734/2018 ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (1) (ਸੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਗਿਆ ਮੰਗਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਖਪਤਕਾਰ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਛੋਟੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ/ਦਫ਼ਤਰ ਬੁੱਕ ਕੀਤੇ ਸਨ।

2. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (1) (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਖਪਤਕਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (1) (ਡੀ) ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਚਾਰ ਕੋਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਦਾ। ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ 'ਖਪਤਕਾਰ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ/ਵਪਾਰਕ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬੁੱਕ ਕੀਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

3. ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੁਕਾਨਾਂ/ਵਪਾਰਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਅਲਾਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਕਲਾਸ ਐਕਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਲਾਟੀਆਂ/ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਇਕਾਈਆਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬੁੱਕ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਭਾਵ ਕਿ ਸਾਰੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਕਾਨਾਂ/ਵਪਾਰਕ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਕਾਈਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਨਾਲ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਇਕਾਈਆਂ/ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਕਾਨਾਂ/ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬੁੱਕ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਥਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਬਲਕਿ ਦੁਕਾਨਾਂ/ਵਪਾਰਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੇ ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਬੁੱਕ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹੋਰ ਵੀ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਕਿ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਵਪਾਰਕ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਬੁੱਕ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਸਬੰਧਤ ਅਲਾਟੀਆਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਬਲਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਦੁਕਾਨਾਂ/ਵਪਾਰਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (1) (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। "

5. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਲਾਸ ਐਕਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋਣਗੇ।

6. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਲਾਸ ਐਕਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ।

7. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਯਸ਼ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਦੂਬੇ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ।

8. ਐਕਟ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 2 (1) ਬੀ ਅਤੇ 2 (1) (ਡੀ) "ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ" ਅਤੇ "ਖਪਤਕਾਰ" ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨਃ -

(b) "ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ -

(i) ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ; ਜਾਂ

(ii) ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 (1956 ਦਾ 1) ਜਾਂ ਫਿਲਹਾਲ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੋਈ ਸਵੈ-ਇੱਛੁਕ ਖਪਤਕਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ; ਜਾਂ

(iii) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ; ਜਾਂ

(iv) ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਪਤਕਾਰ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖਪਤਕਾਰ ਹਨ;

(v) ਕਿਸੇ ਖਪਤਕਾਰ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਜਾਂ ਨੁਮਾਇੰਦਾ; ਜੋ ਜਾਂ ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ;

(d) "ਖਪਤਕਾਰ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ

(i) ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਵਸਤੂ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਜਿਹੀ ਵਸਤੂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਵਰਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(ii) ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ' ਤੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਲਾਭਾਰਥੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ [ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ

ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ' ਤੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪਹਿਲੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ; ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆਃ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ "ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼" ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀਆਂ ਅਤੇ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਸਤਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।

9. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈਃ

12. ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ-(1) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਜਾਂ ਡਿਲਿਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਕੋਈ ਵੀ ਸੇਵਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ -

(a) ਉਹ ਖਪਤਕਾਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ;

(b) ਕੋਈ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖਪਤਕਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਖਪਤਕਾਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਲ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਇਆ, ਅਜਿਹੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ;

(c) ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਪਤਕਾਰ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਿੱਤ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖਪਤਕਾਰ ਹਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ, ਸਾਰੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ; ਜਾਂ

(d) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਜੋ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵਜੋਂ। "

10. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (6) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

13. ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-(1) ਤੋਂ (5)। (6) ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਖੰਡ (ਬੀ) ਦੇ ਉਪ-ਖੰਡ (iv) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1908 (1908 ਦਾ 5) ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ । ਦੇ ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇਸ ਸੋਧ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

11. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੁੱਕ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਬੰਧਤ ਇਕਾਈਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਘਾਟ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੇ ਦੁਕਾਨਾਂ/ਵਪਾਰਕ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਬੁੱਕ ਕੀਤਾ ਸੀ।

12. ਚੇਅਰਮੈਨ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ, ਮਦਰਾਸ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਐੱਨ. ਗਣਪਤੀ 1 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 1 ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕੋ ਕਾਰਨ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਹਿੱਤ ਜਾਂ ਸਾਂਝੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਅਤੇ 9 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨਃ -

7. ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ।, ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੱਟ ਪੈਸੇ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਹਰੇਕ ਅਲਾਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਮੰਗ ਦੁਆਰਾ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਨਿਯਮ 1 ਦੀ ਕੋਈ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸ਼ੋਕ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਮੰਗ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਉਹਨਾਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਾਧੂ ਮੰਗਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ, ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਖਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ

ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ । ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਉਹੀ ਹਿੱਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਿਆਜ ਸਾਂਝਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੋਡੀਆ ਗੌਂਡਰ ਬਨਾਮ ਵੈਲੈਂਡੀ ਗੌਂਡਰ (ਆਈ. ਐੱਲ. ਆਰ. 1955 ਮੈਡ 339: ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1955 ਮੈਡ 281) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਡਰ । ਨਿਯਮ 8 ਦੀ ਸਧਾਰਨ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗੀ। ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹਨ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਨਿਯਮ।

9. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਅਲਾਟੀ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮੰਗ ਨਾਲ ਲੜਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ । ਨਿਯਮ 8 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਸ਼ੱਕ ਸੀ ਜੋ ਹੁਣ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1976 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

“ ਵਿਆਖਿਆ. — ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹਿੱਤ ਹੈ, ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ

ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ, ਉਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ। "

ਸੋਧ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨਃ

" ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਾਰਨਃ ਧਾਰਾ 55; ਉਪ-ਧਾਰਾ (iv),-ਆਰਡਰ । ਦਾ ਨਿਯਮ 8 ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਿੱਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੇ ਇੱਕ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਕੋਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਉਹੀ ਕਾਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਕੋਲ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। "

ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਆਦੇਸ਼ ।, ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕੋ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਅਸ਼ੋਕ ਨਗਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਸਿਰਫ ਅਸ਼ੋਕ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਆਮਦਨੀ ਸਮੂਹ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਏ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਫੈਸਲਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮੂਹ ਜਾਂ ਬਸਤੀ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।"

13. ਇਸੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅੰਬਰੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ੁਕਲਾ ਅਤੇ ਓ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨ ਫਰੰਸ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ 2. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਟੀ. ਐੱਨ. ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ 1 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਸੀਃ -

"10. ਕਿਉਂਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (6) ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 1 ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ' ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖਪਤਕਾਰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਿੱਤ

ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਸੰਦਰਭ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ, ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਕਥਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰੇਗੀ। ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਬਲਕਿ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਲਈ ਵੀ ਲਾਗਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।

11.....ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਿੱਤ ਸਾਂਝਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਜਾਂ ਘਾਟ, ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਹਿੱਤ ਦੀ ਏਕਤਾ ਉਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਆਮ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਜੇ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਕਈ ਫਲੈਟ ਜਾਂ ਪਲਾਟਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਿਲਡਰ/ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਥਿਤ ਫਲੈਟਾਂ/ਪਲਾਟਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਫਲੈਟਾਂ/ਪਲਾਟਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਡਿਵੈਲਪਰ/ਬਿਲਡਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਅਰਥਾਤ ਬਿਲਡਰ/ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਗਏ ਫਲੈਟਾਂ/ਪਲਾਟਾਂ ਦਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 1 ਨਿਯਮ 8 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇੱਕੋ ਡਿਵੈਲਪਰ/ਬਿਲਡਰ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਂਝੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (1) (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਰਗ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਖਪਤਕਾਰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਏ ਬਿਨਾਂ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਕੁੱਝ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ 100 ਫਲੈਟ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ/ਪਲਾਟ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੀ ਬਿਲਡਰ/ਡਿਵੈਲਪਰ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (1) (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 10 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਕਲਾਸ ਐਕਸ਼ਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਕੀ 90 ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੂਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਗੇ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 12 (1) (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ 'ਇੰਨੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ' ਅਤੇ 'ਇੱਕੋ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, ਇੱਕੋ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਂਝੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 12 (1) (ਸੀ) ਵਿੱਚ 'ਇੰਨੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਖਪਤਕਾਰ' ਅਤੇ 'ਇੰਨੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕੋ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। "

14. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਟੀ. ਐੱਨ. ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ 1 ਵਿੱਚ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਇਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਏ ਦਾ ਪੂਰਾ ਬੈਂਚ

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਏਕਤਾ ਇੱਕੋ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਆਮ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ।

15. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਸੀ।

16. ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (1) (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 2018 ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

17. ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate